

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.**

Ταχ. Δ/ση :Ιπποκράτους 88
Τ.Κ. :11472 Αθήνα
Τηλ :210- 3648044
Φαξ :210- 3617859

Πληροφορίες: Αρ. Δάγλας

Αθήνα, 17/03/2008

Αρ. πρωτ: 7153

Προς:

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΓΕΝ.
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
«ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ»**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ΘΕΜΑ: «ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ»

Σχετικά με το ζήτημα που προέκυψε με το επίδομα θέσης που εδίδετο στην κα **Ε.Ζ.**, υπάλληλο του νοσοκομείου σας, η νομική υπηρεσία της ΕΝΕ σημειώνει τα κάτωθι:

Αναφορικά με την υποχρέωση επιστροφής προς το Ελληνικό Δημόσιο αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, που εισέπραξαν δημόσιοι υπάλληλοι είτε ως προσαύξηση του μισθού τους λόγω χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας, είτε ως επίδομα (π.χ. επίδομα θέσης, νοσοκομειακό επίδομα κλπ.), είτε ως οιασδήποτε άλλης μορφής παροχή, επισημαίνονται τα ακόλουθα :

Το ζήτημα της επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών προς δημοσίους υπαλλήλους έχει απασχολήσει περισσότερες φορές τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ομοίως δε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Κατόπιν αντιμετώπισης πλήθους διαφορετικών περιπτώσεων, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει καταλήξει στη διαμόρφωση συγκεκριμένων κανόνων, τους οποίους και εφαρμόζει απαρέγκλιτα κάθε φορά που το Ελληνικό Δημόσιο αναζητά αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές προς τους φερόμενους ως δικαιούχους αυτών.

Ειδικότερα, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει κρίνει, ότι η αναζήτηση μετά πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος, χρηματικών ποσών, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως για αποδοχές ή συντάξεις, αντίκειται στις αρχές της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, εφόσον αυτοί που έλαβαν τα επίμαχα ποσά βρίσκονταν σε καλή πίστη όσον αφορά στην είσπραξή τους, καθώς η συμπεριφορά των αρμόδιων

κρατικών οργάνων τους είχε δημιουργήσει σταθερή και δικαιολογημένη πεποίθηση ότι είναι πράγματι δικαιούχοι των ανωτέρω ποσών, η δε επιστροφή τους δημιουργεί εις αυτούς απρόβλεπτες και ανυπέρβλητες οικονομικές δυσχέρειες, με άμεση δυσμενή επίδραση στα μέσα διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους. Ενδεικτικά αναφέρονται οι υπ' αριθμ. 2467/2004, 807/1997 και 1809/1991 αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Περαιτέρω, η καλόπιστη είσπραξη των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και οι δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις της τυχόν αναζήτησής τους ή, με άλλα λόγια, η οικονομική αδυναμία του λαβόντος προς απόδοση των ληφθέντων, θα πρέπει να συντρέχουν αθροιστικώς, ενώ δεν αρκεί η συνδρομή μόνον μιας εξ αυτών (Ελεγκτικό Συνέδριο 458/2002, 509/2001, 607/1991).

Επίσης, κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «καλόπιστος» θεωρείται ο υπάλληλος, στον οποίο καταβλήθηκαν μη νόμιμες μισθοδοτικές ή συνταξιοδοτικές παροχές, αν κατά τον χρόνο είσπραξης των αναζητούμενων ποσών αγνοούσε ανυπαίτως, ότι δεν ήταν δικαιούχος αυτών (Ελεγκτικό Συνέδριο 191/2000, 1264/1996, 1636/1995). Τονίζεται, ότι η έννοια της καλής πίστεως είναι έννοια νομική, η δε απόφαση του κατ' ουσίαν δικάζοντος Τμήματος που δέχεται την ύπαρξη αυτής, υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για το αν ορθώς το Τμήμα υπήγαγε τα ανελέγκτως δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά στο νόμο, κρίνοντας αυτά ως συγκροτούντα πράγματι την παραπάνω νομική έννοια.

Ερμηνεύοντας τα παραπάνω, προκύπτει, περαιτέρω, ότι η γνώση του λαβόντος ότι δεν δικαιούται στην είσπραξη του καταβαλλόμενου ποσού αποκλείει σε κάθε περίπτωση την ύπαρξη καλοπιστίας του (Ελεγκτικό Συνέδριο 594/2000).

Ομοίως προς τα ανωτέρω πάγια πορίσματα της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει γνωματεύσει σε αντίστοιχες περιπτώσεις, ότι η αναζήτηση από το Δημόσιο χρηματικών ποσών, που κατεβλήθησαν αχρεωστήτως σε υπαλλήλους ως αποδοχές, παρακωλύεται όταν ο υπάλληλος ήταν καλής πίστεως και η επιστροφή από αυτόν του σχετικού ποσού μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική του δυνατότητα να συντηρήσει τον εαυτό του και την οικογένειά του (Γνωμοδότηση ΝΣΚ 766/1988).

Από το σύνολο των παραπάνω νομολογιακών θέσεων προκύπτει, ότι η επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών από υπαλλήλους είναι αδύνατη, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ως άνω περιγραφείσες προϋποθέσεις.

Ειδικότερα, όσον αφορά την χορήγηση του επιδόματος θέσεως, αυτή εξαρτάται από την εν τοις πράγμασι άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου, χωρίς να ασκεί επιρροή ο τρόπος ανάθεσης των συγκεκριμένων καθηκόντων, που δύναται να πραγματοποιηθεί είτε κατόπιν τυπικής κρίσης είτε με ατομική διοικητική πράξη ανάθεσης.

Αυτό, άλλωστε, έχει γίνει δεκτό και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η υπ' αριθμ. 900/2001 απόφαση του ΣτΕ, με την οποία το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, ασκώντας αναιρετικό έλεγχο, δέχτηκε ότι η Διοίκηση δεν μπορεί να αρνηθεί να χορηγήσει το κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του νόμου 1586/1986 επίδομα θέσης στους υπαλλήλους, για το λόγο ότι η υπηρεσία τους στερείται νέου οργανισμού, η έκδοση του οποίου ήταν υποχρεωτική. Η σύμφωνη με το Σύνταγμα ερμηνεία αυτή επιβάλλεται ενόψει του ότι θα αντέκειτο στην καθιερούμενη από το άρθρο 4 του Συντάγματος αρχή της ισότητας να υπάρχουν υπάλληλοι ασκούντες τα αναφερόμενα στην τελευταία αυτή διάταξη καθήκοντα, οι οποίοι δεν λαμβάνουν το επίδομα τούτο, από το γεγονός και μόνο ότι για τη συγκεκριμένη υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο δεν έχει εκδοθεί οργανισμός.

Σε συνέχεια της ως άνω σκέψεως, το Συμβούλιο της Επικρατείας, στηριζόμενο στις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, κάνει δεκτή την αξίωση των συγκεκριμένων υπαλλήλων όπως λάβουν αποζημίωση για την περίοδο που ασκούσαν καθήκοντα προϊσταμένου, χωρίς ωστόσο να λαμβάνουν το επίδομα θέσεως.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η χορήγηση του επιδόματος θέσεως σε υπάλληλο, που εκτελεί καθήκοντα προϊσταμένου κατόπιν εκδόσεως σχετικής πράξης ανάθεσης, είναι καθ'όλα νόμιμη, ενώ η μεταγενέστερη αναζήτηση εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου της επίμαχης παροχής, ως αχρεωστήτως καταβληθείσας, είναι σε κάθε περίπτωση καταχρηστική.

Για το ΔΣ της ΕΝΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γ. Γραμματέας

Δημήτριος Σκουτέλης

Αριστείδης Δάγλας